Należytość pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena 25 groszy

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie

PRENUMERATA:
Miesięcznie . . . . Zł 1·10
Kwartalnie . . . . Zł 3·30
Półrocznie . . . . Zł 6·60
Rocznie . . . . Zł 13·20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie Zł 1·50

Konto P. K. O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu

Rękopisów nie zwraca się

OGŁOSZENIA:
Strona . . . . Zł 200·—
1/2 strony . . . . Zł 100·—
1/4 „ . . . . Zł 60·—
1/8 „ . . . . Zł 30·—
1/16 „ . . . . Zł 15·—
1/32 „ . . . . Zł 8·—
Przed tekstem 100 proc. drożej. Drobne za słowo 30 gr

Rok VIII — Tarnów, piątek dnia 20 września 1935 r. — Nr. 37

W sobotę dnia 21 września br. o godzinie 7·30 wieczorem odbędzie się w lokalu organizacji sjonistycznej, plac Kazimierza W. 3

Doroczne walne zgromadzenie ogólnych sjonistów

z następującym porządkiem dziennym: 1) Po XIX kongresie sjonistycznym — ref. J. Neiger, członek A. C. 2) Rola org. ogólno-sjonistycznej w ruchu sjonistycznym — ref. Dr Chomet, prezes komitetu lokalnego org. sjon. w Tarnowie 3) Sprawozdania referentów 4) Dyskusja 5) Wybór komitetu lokalnego 6) Wnioski.

Hańba XX wieku

„Führer" 60-miljonowego narodu niemieckiego zwołał do Norymbergi Reichstag.. bo niebezpieczeństwo groziło wielkie dla krwi niemieckiej. Ochrypłym, czysto germańskim, pełnokrwistym aryjskim głosem oznajmiono w Norymberdze światu całemu, że w samem centrum Europy święci triumf brutalność, fizyczna przemoc i wyrafinowane okrucieństwo. Bo to nie z głupoty prymitywnej wydali na świat kapłani czystości krwi i rasy ustawy norymberskie. Toć w duszy uznają chyba sami absurdalność tych ustaw, ale konieczne one są dla motłochu, dla własnych towarzyszy, domagających się realizacji narodowego socjalizmu. A więc realizują narodowy socjalizm jedynie na odcinku żydowskim. Pół procentu ludności żydowskiej, bezbronnej — i co tu ustaw i jak hańbi się kulturę i cywilizację, gwałci się prawa ludzkie, byleby zakryć własną słabość, niemoc i nicość. Im więcej krwi łakną pogromcy kultury XX w., z tem większą zajadłością rzucają się na bezbronną garstkę Żydów niemieckich, wydanych na łaskę i niełaskę „rycerzy" czystej krwi germańskiej.

Ustawy norymberskie nie hańbią Żydów. Hańbią naród, który je wydał, hańbią kulturę i cywilizację, hańbią wiek, w którym narody cywilizowane nie reagują na tego rodzaju objawy zdziczenia masowego, bo zajmują się studjami nad... niewolnictwem w Abisynji. Wolno w samem centrum Europy cofnąć koło historji o setki lat wstecz, wolno gnębić tam ludzi za ich wiarę, za ich przynależność do rasy, wolno znęcać się nad bezbronną ludnością.

Ale wszystkie te ataki, skierowane przeciwko Żydom niemieckim, wskazują jednak na to, że nasza odpowiedź na te wszystkie okrucieństwa i próby poniżenia naszych braci dała się we znaki germańskim „obrońcom" czystości krwi. Czysta krew — to rzecz ważna dla hitlerowskich ustawodawców, ale chleb jest rzeczą jeszcze ważniejszą: Streicher walczy o czystą krew... ale Schacht walczy o chleb. Zwycięstwo pierwszego oznacza klęskę drugiego.

Bojkot — bezwzględny bojkot wszystkiego, co pochodzi z piekła germańskiego — jest jedyną naszą odpowiedzią skuteczną. Pamiętajmy o tem, że ustawy norymberskie są wyzwaniem narodu żydowskiego do walki na śmierć lub życie. Na narzuconą nam walkę — dajemy odpowiedź: **bojkot aż do skutku!**

Żądania właścicieli realności

Przy udziale 220 delegatów reprezentujących 60 miast i miasteczek z całej Polski odbyło się w Warszawie walne zgromadzenie Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej. Na zjazd przybył też szereg gości, między którymi byli p. dyr. Igielski, imieniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wicekomisarz Rządu na m. st. Warszawę, p. Jurgielewicz, poseł Wierzbicki imieniem klubu BBWR i inni.

Zjazd powyższy uchwalił m. i. następujące wnioski. Zjazd domaga się:

odszkodowania właścicieli domów za komorne należne od lokatorów, którym Sąd wstrzymał eksmisję z tytułu bezrobocia;

pokrycia wydatków stąd płynących, bądź przez zwolnienia podatkowe, do wysokości strat, bądź przez zwrot komornego w gotówce, lub bonach z funduszów publicznych;

ustalenia przez władze administracyjne nadużywanego dotychczas pojęcia bezrobotnego;

pobierania podatków samorządowych od nieruchomości miejskich tylko w postaci dodatku do państw. podatku od nieruchomości, z pominięciem dodatków nadzwyczajnego i kryzysowego, tj. od kwoty wynoszącej 7% podstawy wymiaru państwowego podatku od nieruchomości;

by maksymalna stopa dodatku komunalnego nie przekraczała na terenie całej Polski 50% podatku państw. od nieruchomości;

by poza dodatkiem komunalnym nieruchomości nie były obciążone żadnemi innemi daninami publicznemi na rzecz Związków Komunalnych;

by do czasu przeprowadzenia tej reformy spowodować obniżenie stopy dodatku komunalnego do państw. podatku od nieruchomości w tych miastach, gdzie przekracza on wyżej wymienione normy, oraz znieść nowowprowadzone podatki inwestycyjne;

by opłaty za korzystanie z urządzeń i miejskich przedsiębiorstw użyteczności publicznej nie zawierały ukrytych w opłatach komunalnych podatków inwestycyjnych;

by opłaty te pobierane były od nieruchomości korzystających faktycznie z urządzeń i komunalnych przedsiębiorstw użyteczności publicznej;

by opłaty za wodę i kanalizację pobierały samorządy bezpośrednio od konsumentów wody i w tym celu należy zwolnić właścicieli nieruchomości od obowiązku inkasowania za wodę od lokatorów i nałożyć ten obowiązek na zarządy wodociągów miejskich;

by koszt wody używanej do polewania ulic, przenieść na ciężar Gmin Miejskich;

by wszelkie podatki i opłaty komunalne od nieruchomości niezabudowanych nie przekraczały 100% podatku gruntowego, względnie podatku państwowego od placów budowlanych;

by w gospodarce miejskiej przestrzegano równowagę budżetową, która winna być uzyskiwana przedewszystkiem drogą potanienia tej gospodarki, a to przez likwidację zbędnych działów tej gospodarki, oraz przedsiębiorstw, które mogą być prowadzone i finansowane przez inicjatywę prywatną;

W zakresie podatkowym domaga się Zjazd: poboru podatków od rzeczywiście zainkasowanego komornego, zaś w podatku dochodowym uwzględnienia rzeczywiście poniesionych wydatków na remont, administrację i t. d.,

znowelizowania ustawy o wymiarze i poborze państw. podatku od nieruchomości, aby ten podatek był pobierany od faktycznych wpływów komornianych,

restytuowania poprzednich terminów płatności podatku od nieruchomości,

zmniejszenia 15% nadzwyczajnego dodatku do wysokości dawnej obowiązującej 10%.

Ponadto powzięto uchwałę, że podatek lokalowy niezależnie od wielkości mieszkania winien wynosić najwyżej 8%.

Wreszcie uchwalono domagać się przedłużenia moratorjum hipotecznego, a ponadto Zjazd zaproponował pewne zmiany w ustawie o ochronie lokatorów.

Podziękowanie

Wszystkim WPaniom za łaskawą współpracę przy zbiórce ulicznej w dniu 17 września br. na rzecz naszego zakładu sierót — składa tą drogą serdeczne podziękowanie

zarząd zakładu sierót żyd. w Tarnowie

Likwidacja komitetu powodziowego

Powiatowy komitet pomocy ofiarom powodzi w Tarnowie odbył pod przewodnictwem p. starosty Lissowskiego posiedzenie likwidacyjne w piątek dnia 13 września br.

Sprawozdanie ogólne złożył prezes komitetu p. starosta Lissowski, z którego wynika, że na 96 gromad w powiecie tarnowskim – 87 było dotkniętych powodzią, z czego 50 wsi było zupełnie zalanych, a 4500 gospodarstw o obszarze 18 000 ha było zniszczonych. 9 osób utonęło. Poszkodowanych zostało około 20.000 mieszkańców.

Sprawozdanie komisji gospodarczej złożył b. minister p. Kwiatkowski, imieniem sekcji zbiórki złożył sprawozdanie ks. Dr Rec, imieniem sekcji opieki nad młodzieżą — dyr. Gładyszowski, imieniem sekcji sanitarnej Dr Goździewski, imieniem sekcji propagandowej — prof. Dubiel, imieniem sekretarjatu — inż. Żabicki.

Komitet pod przewodnictwem p. starosty Lissowskiego pracował od pierwszych dni powodzi do 18 lipca br. Prace podzielone były pomiędzy 5 sekcyj, z których najważniejszą (gospodarczą) objął b. minister p. E. Kwiatkowski, dyrektor Mościc i Chorzowa.

Na wpływy komitetu złożyły się dary społeczeństwa i pomoc Rządu. W okresie doraźnej pomocy w lipcu 1934 r. komitet otrzymał i rozprowadził pomiędzy powodzian świadczeń za 19.372·41 zł. Świadczenia te złożyło wojsko i Fundusz Pracy.

W następnych okresach otrzymano pomoc z Wojewódzkiego Komitetu Powodziowego w gotówce i w naturze za 771.372.35 zł (64 proc.), z Wielkopolskiej Izby Rolniczej za 90.488.27 zł (9 proc.) z Banku Polskiego gotówką 25 000 zł, od społeczeństwa powiatu i miasta Tarnowa 71,307.82 zł (6 proc.) i z darów społecznych poza przydziałami Komitetu Wojewódzkiego 237,083.32 zł (20 proc.). Razem wpływy komitetu wyniosły 1.208.049.15 zł. Wydatkowano zaś w powiecie 1,095.786.40 zł, z czego na żywność opał, światła i mydła, wydane na komitety gminne od 19 czerwca 1934 wydatkowano 309.127.88 (28 proc.) na pomoc siewną 203.382.74 zł (20 proc.), na wyżywienie inwentarza zł 149.464.27 (14 proc.), na efektywne koszty odbudowy zł 257 261.05 (23 proc.), na opiekę nad dziećmi w szkołach i przedszkolach zł 76.141.62 (6·5 proc.), na pomoc odzieżową 39.954.06 (3 proc.), na żyto wydane za roboty na wałach i drogach zarządowi drogowemu i wodnemu zł 8.359.85 (0·8 proc.), na pomoc sanitarną 5.721.91 (0·5 proc.), na zapomogi gotówkowe dla powodzian zł 5.578.35 (0·5 proc.). Koszty administracyjne komitetu wyniosły 40.794·67zł, a więc zaledwie 3·7 proc. wydatkowanej sumy, licząc w to personel płatny, artykuły biurowe, przeładunki, koszty magazynów itp. Resztę zaś przekazano do innych powiatów, lub zwrócono Komitetowi Wojewódzkiemu.

Pomiędzy powodzian powiatu tarnowskiego rozdzielono: chleba 50.906 kg., cukru 6.222 kg., żyta 626.727 kg., pszenicy 6.653 kg., jęczmienia 3.478 kg., mąki żytniej i pszennej 264.003 kg., jarzyny twardej 182.218 kg., ziemniaków 1,063.572 kg., soli 33.176 kg., tłuszczów 66.037 kg., kawy 1.140 kg., konserw kawowych 180.220 porcyj, herbaty 12 kg., jaj 6.588 sztuk, sera 51 kg., pasz treściwych 683.786 kg., pasz objętościowych 1,693.671 kg., zbóż siewnych 713 316 kg., ziemniaków sadzeniowych 1,470.970 kg., nawozów sztucznych 32.000 kg., narzędzi rolniczych (pługi, brony, lemiesze) 159 sztuk, drzewa opałowego 3.007 m³, węgla 74.750 kg., nafty 2.026 kg., świec 800 kg., zapałek 377 pudełek, mydła 398 kg., drzewa 7.881 m³, cementu 338.100 kg., wapna 277.080 kg, cegły 870.415 sztuk, dachówki palonej 4.670 sztuk, dachówki cem. 198.213 sztuk.

Pozatem 29.617 sztuk odzieży, 8.848 sztuk bielizny, 5.220 par butów, 3.267 sztuk czapek, 315 kompletów pościeli, 672 metry materjałów odzieżowych, 645 sprzętów, 2 narzędzia domowe.

Poza budżetem komitetu powodzianie w powiecie tarnowskim otrzymywali jeszcze inne rodzaje pomocy: Powsz. Zakład Ubezp. Wzajem. udzielił pożyczki budowlanej, Komitet Wojewódzki rozprowadził przez P. K. O. pożyczki siewne, Komitet Okręgowy w Mościcach z własnych funduszów zaopatrzył powodzian z Mościc i Mikołajowic na sumę 73.210.86 zł.

Urząd meljoracyjny, drogowy i wodny prowadziły roboty publiczne, za które płacono gotówką i żytem, wreszcie Ogólnopolski Komitet Powodziowy zapłacił wysoką sumę P. K. P. za koszty transportów kolejowych za 2.120 wagonów, nadesłanych do powiatu tarnowskiego. Razem powyższe dodatkowe świadczenia wyniosły z kosztami likwidacji 608.070·37 zł.

Wobec czego suma globalna świadczeń dla powiatu wyniosła 1,703.856·77 zł.

Na wniosek przewodniczącego komisji rewizyjnej wiceprezesa sądu okręgowego p. Jurasza, udzielono absolutorjum komitetowi powodziowemu. Komisja rewizyjna wyraziła też p. staroście Lissowskiemu i b. ministrowi Kwiatkowskiemu szczególne uznanie za sumienne, staranne i celowe przeprowadzenie gospodarki komitetu, co zostało przez zebranych przyjęte niemilknącemi oklaskami.

Na wniosek przewodniczącego komisji likwidacyjnej, wicestarosty Mgra Choczyńskiego, uchwalono z pozostałego salda w kwocie 13.011·21 zł utworzyć stypendjum w kwocie 1.500 zł im. Marszałka Piłsudskiego dla 5-ciorga dzieci powodzian.

Następnie ks. prałat Dr Lubelski jako nowowybrany poseł ziemi tarnowskiej dziękował imieniem ks. biskupa Dra Lisowskiego, całego społeczeństwa i ofiar powodzi, komitetowi powodziowemu za owocną pracę na rzecz ofiar powodzi.

Końcowe przemówienie wygłosił przewodniczący p. starosta Lissowski, który po przedstawieniu całokształtu pracy wyliczył zasługi poszczególnych instytucyj i jednostek w pracy na rzecz komitetu, podkreślając ofiarną pracę ks. biskupa Dra Lisowskiego, 16 pułku piechoty i 5 baonu saperów, pp. Dra Brodzińskiego, Mgra Kołodzieja, ks. Sanguszki, inż. Żabickiego, a w szczególności b. min. Kwiatkowskiego.

Zebranie wysłało też depesze dziękczynne do Pana Premjera Sławka, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Rolnictwa, Wojewody Krakowskiego Rączkiewicza, komisarza powodziowego Walickiego, Banku Polskiego, oraz Wielkopolskiej Izby Rolniczej za udzieloną pomoc.

Do młodzieży żydowskiej!

Przeżywamy z całem społeczeństwem żydowskiem przełomowy okres historji. Jesteśmy świadkami niesłychanie ciężkiej sytuacji żydostwa w każdej dziedzinie jego zbiorowego życia. Dotychczasowe próby poprawienia położenia narodu żydowskiego nie udały się. Okazało się, że na dzisiejszą groźną sytuację niema innego ratunku, jak tylko wydźwignięcie narodu do normalnego bytu we własnem państwie. Tę drogę zakreślił Żydom sjonizm.

Sjonizm znalazł wyznawców w całem społeczeństwie, do którego przemawia już dzisiaj nietylko hasłami, ale realnemi czynami. Rezultaty pracy palestyńskiej stały się przedmiotem najgłębszej radości i czci każdego Żyda. Palestyna stała się centrum zainteresowań i marzeń całego narodu. I teraz powstaje pytanie, jak te wszystkie zainteresowania, tęsknoty i marzenia zeskontować dla dobra Palestyny. Jest tylko jeden sposób. Zorganizować naród żydowski dla pracy palestyńskiej. Już przeszło miljon Żydów zorganizowano dla Palestyny w organizacji sjonistycznej. Albowiem tylko na drodze łączenia i zespalania wszystkich sił żydostwa w jednej organizacji potrafi naród pracować dla budującego się państwa żydowskiego.

Koniecznością historyczną jest zdobycie jaknajdalszych mas żydowskich dla idei sjonistycznej. Masę wyprzedzać winna młodzież. Wszak młodzież najlepiej zna i odczuwa kwestję narodu. Nikt nie dźwiga w sobie więcej beznadziejności wobec jutra jak młodzież żydowska. Ta młodzież musi wyszukać trwalszą i godniejszą drogę od tej, po której kroczyło żydostwo przed sjonizmem. Młodzież w każdem społeczeństwie to rdzeń, który musi żyć i budować w zdrowych warunkach. W pierwszym rzędzie młodzież żydowska powołana jest do wejścia w organizację sjonistyczną i do jej prowadzenia. Młodzieży! Historja nauczyła Cię, że los narodu jest i musi być Twoim losem! Przedewszystkiem Ty nie możesz pozostać zdala od dzieła, które dźwiga los narodu, a któremu na imię sjonizm!

Do młodzieży żydowskiej apelujemy. Wstępujcie do organizacji sjonistycznej! Wejdźcie w bezpośredni kontakt z rzeczywistością żydowską, do której zbliży was organizacja młodzieży ogólno-sjońskiej.

Jedyna organizacja w naszem mieście skupiająca całą młodzież (powyżej 18 lat) bez względu na płeć, stan, zawód — to organizacja Bnej-Sjon. Młodzieży żydowska! Organizacja Bnej Sjon dająca od szeregu lat swym członkom pełnię wyżycia sjonistycznego wysyła pod Twoim adresem apel. Nie zapominajcie, iż każdy uświadomiony Żyd musi spełnić swój obowiązek wobec organizacji sjonistycznej. Niechaj nikt nie pozostanie poza szeregami młodzieży ogólno-sjonistycznej Bnej-Sjon!

Organizacja Bnej-Sjon w Tarnowie

Z pobytu tow. Dra Spanna w Tarnowie

W drodze powrotnej z Lucerny do Palestyny zatrzymał się w Tarnowie na kilka dni tow. Dr Spann, który bawił w Lucernie, gdzie w czasie XIX kongresu sjonistycznego pełnił funkcję sędziego sądu kongresowego.

Przyjazd wielce zasłużonego i powszechnie lubianego tow. Dra Spanna wywołał nieopisaną wprost radość wśród licznych jego wielbicieli i serdecznych przyjaciół. Toteż przez cały czas swego pobytu w Tarnowie był wprost „rozrywany". Od rana do wieczora odbywały się „pielgrzymki" do jego „kwatery", bo każdy chciał zobaczyć się z Drem Spannem, każdy chciał mu uścisnąć przyjazną dłoń. A tow. Dr Spann z właściwą mu serdecznością i anielską wprost cierpliwością stał każdemu do dyspozycji. Od rana do wieczora „urzędował" i wyrozumiałym uśmiechem odpowiadał na różne rzeczowe i nierzeczowe pytania...

Radość spowodu pobytu Dra Spanna w Tarnowie znalazła swój właściwy zbiorowy wyraz dopiero na zebraniu towarzyskiem sjonistów, odbytem w niedzielę 15 bm. z inicjatywy komitetu lokalnego organizacji sjonistycznej w Tarnowie.

W podniosłym i uroczystym nastroju wygłosili piękne przemówienia prezes tow. Dr Chomet, tow. Dr Schenkel, a imieniem całej młodzieży ogólnosjon. prezes Bnej-Sjonu tow. Mgr Dintenfass. Wszyscy mówcy po wyrażeniu radości spowodu goszczenia Dra Spanna w swem gronie, scharakteryzowali jego pełną idealizmu postać, jego poświęcenie i ofiarność dla sjonizmu, jego nieskazitelny charakter, które to walory służą nadal za wzór sjonistom tarnowskim.

Ponadto tow. Dr Chomet i tow. Dr Schenkel poruszyli w swych przemówieniach cały szereg zagadnień, aktualnych obecnie po kongresie sjonistycznym w Lucernie w świecie sjonistycznym wogóle, a ogólno-sjonistycznym w szczególności.

Poczem zabrał głos owacyjnie witany tow. Dr Spann, który wygłosił dłuższe przemówienie, podając niektóre bardzo ciekawe szczegóły z obrad kongresu, oraz wyjaśnił niektóre problemy palestyńskie.

Spowodu pierwszej rocznicy śmierci nieodżałowanej pamięci Dra Berkelhamera i wystawienia w Krakowie nagrobka na Jego grobie, zebrani jednominutowem milczeniem uczcili pamięć Tego drogiego i ukochanego przywódcy sjonistycznego.

* * *

Gniazdo tarnowskie „Hanoar Hacijoni" witało w sobotę tow. Dra Spanna na uroczystym raporcie, na którym byli obecni prócz Gościa, członkowie kom. lok. z prezesem Drem Chometem na czele. Dra Spanna powitał po hebrajsku br. J. Freiman, podkreślając zasługi Dra Spanna dla organizacji sjonistycznej w Tarnowie i zapewniając go, że młodzi, dla których On był Nauczycielem pójdą w Jego ślady, realizując ogólny sjonizm w Erec.

Po przemówieniu zebrani wznieśli gromkie „chazak meszuleszet".

Następnie przemawiał Dr Spann. Oddał gniazdu pozdrowienia z naszego kibucu w Kirjat Anawim i zapewnił, że „hitjaszwut" tego kibucu zostanie obecnie po kongresie zrealizowane. Stwierdził z zadowoleniem ogromny wzrost gniazda, oraz wezwał do skonsolidowania obozu ogólno-sjon. przez zjednoczenie org. młodzieży ogólno-sjon.

„Hatikwą" zamknięto ten miły i sympatyczny raport.

Dr Spann odwiedził też w sobotę popoł. plugę „Hanoar Hacijoni" w Tarnowie, która wywarła na Nim b. dobre wrażenie.

* * *

Gniazdo „Akiby" witało Dra Spanna w sobotę na specjalnym raporcie. Otwarcia raportu dokonał tow. Dränger, który przywitał drogiego Gościa. Następnie tow. Abraham Beer w serdecznych słowach wyraził radość spowodu przybycia Dra Spanna.

Tow. Dr Spann oddał gniazdu pozdrowienie od kibuców „Akiby" w Palestynie, poczem skonstatował z prawdziwą radością wielki rozwój tutejszego gniazda, życząc w dalszym ciągu równie silnej rozbudowy.

Techzaką zakończono raport. Wraz z Drem Spannem wzięli udział w raporcie oraz odwiedzili plugę „Akiby" delegaci kom. lok. z prezesem tow. Drem Chometem na czele.

„Cijonim baalej mikcoa"

W sobotę 21 września 1935 o godz. 4-tej popoł. w lokalu Org. Sjon. pl. Kazimierza 3 odbędzie się

referat tow. Dra SPANNA

n. t.: „Obecne położenie rzemieślników w Palestynie"

Uprasza się wszystkich członków o punkt. przybycie.

Ofiarujcie na las imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego w Palestynie!

משתתפים אנו בצערו הגדול של ידידנו מר ראובן קויפמאן במות עליו אמו ז"ל.
המקום ינחם אותו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
אלעזר ועלינגער
אהרן ריינהאלד, שמעלכע הירש

ZE SALI SĄDOWEJ

Za obrazę Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Wincenty Stawarz, Antoni Solak i Kazimierz Rzeznik stanęli onegdaj przed sądem, oskarżeni o to, że w styczniu 1935 w Wierzchosławicach uwłaczyli czci i powadze Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przez to, że dekorując salę Kółka Rolniczego w Wierzchosławicach, zawiesili na ścianie obok portretu Prezydenta Państwa — portret Witosa.

Stawarz i Solak zostali skazani po 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata. Rzeznik zaś został uniewinniony.

O zabójstwo brata

Rodzina Magierów z Bobowej, składająca się z 18 osób, posiada trzy zaledwie morgi pola i nędzną chatę. Pewnego dnia, podczas obiadu, składającego się jedynie z t. zw. „paciary“, doszło do bójki między Janem Magierą a jego siostrą Rozalją, której chciał wyrwać jedzenie. Bijącym się spieszyli z pomocą pozostali członkowie rodziny. Po chwili, gdy nastąpiła pozorna zgoda, dotkliwie pobity Jan ugodził nożem w szyję brata swego Wojciecha, przecinając mu tętnicę, skutkiem czego nastąpiła śmierć.

Jan Magiera został oskarżony o nieumyślne zabójstwo brata swego, a o udział w bójce zostali oskarżeni 75-letnia matka jego Katarzyna, oraz jego brat Józef i siostra Rozalja.

Oskarżony Jan tłumaczył się, że to z głodu usiłował wyrwać siostrze jedzenie.

W wyniku rozprawy został Jan Magiera skazany na 5 lat więzienia, Józef Magiera na 1 rok więzienia, zaś Katarzyna i Rozalja po 8 miesięcy więzienia, przyczem obu ostatnim zawieszono wykonanie kary na lat 5.

Oskarżał prok. Dr Stögermayer, bronił Dr König.

W poniedziałek dnia 16 bm. rozpoczęła się kadencja sądu przysięgłych.

O fałszerstwo monet

Od roku 1933 pojawiły się w Tarnowie fałszywe monety 1-złotowe i 50-groszowe. Dochodzenia doprowadziły do ujęcia grupy, składającej się z małżonków Józefa i Julji Walczyków, jego szwagra, majstra budowlanego Stanisława Lachowicza i żony jego Zofji, oraz Marji Podgórnik. Ta to grupa zasiadła w poniedziałek na ławie oskarżonych, oskarżeni o fałszerstwo monet.

Ława przysięgłych zaprzeczyła jednak wszystkim postawionym jej pytaniom. Trybunał jednak zasystował werdykt odnośnie do Walczyka, resztę zaś oskarżonych uniewinnił.

Przewodniczył wiceprezes s. o. Jurasz, wotowali sso Ciastoń i sso Król, oskarżał prokurator Dr Kozub, bronili Mgr Skowroński, Mgr Mütz i Dr Rozwadowski.

O działalność wywrotową

We wtorek i we środę toczyła się rozprawa przeciw Stanisławowi Aniołowi, Weidenbaumównie false Seidlerowa i Michalskiemu, oskarżonym o działalność komunistyczną przez urządzanie zebrań, wygłaszanie referatów, kolportaż literatury komunistycznej i ulotek.

Rozprawa ta odbyła się już na poprzedniej kadencji i zakończyła się werdyktem uniewinniającym, lecz trybunał werdykt ten zasystował.

Na podstawie werdyktu przysięgłych trybunał wydał wyrok, skazujący Michalskiego na 3 i pół roku więzienia, Weidenbauma na 3 lata więzienia, a Anioła na półtora roku więzienia.

Dochód ze zbiórki ulicznej, urządzonej w dniu 17 bm. na rzecz zakładu sierót żyd. w Tarnowie wyniosi netto 144 zł 95 gr.

Ku czci rabina Kuka

Staraniem organizacji Mizrachi w Tarnowie odbyło się w niedzielę dnia 15 bm. w starej bóżnicy nabożeństwo żałobne ku czci zmarłego Abrahama Kuka, naczelnego rabina Palestyny, przy licznym udziale publiczności, szczególnie ze sfer ortodoksyjnych, która przybyła, by dać wyraz swemu wielkiemu bólowi spowodu zgonu wielkiego pasterza duchowego jiszuwu.

Modły żałobne odprawił kantor Rosenblatt, zaś piękne podniosłe kazanie żałobne wygłosił rabin Dawid Awigdor z Andrychowa, który omówiwszy wielkie walory ducha rabina Kuka, podkreślił wielką stratę, jakie żydostwo poniosło spowodu Jego zgonu.

Nowy rok szkolny w gimn. „Safa Berura“

W bieżącym roku szkolnym frekwencja w gimnazjum „Safa Berura“ wzrosła do 200 uczniów i uczenic. Otworzono dwa równoległe oddziały klasy I-szej. W klasach I i II-giej zorganizowano po dwie grupy dla nauk judaistycznych. W każdej grupie udziela się nauki tych przedmiotów w pełnym wymiarze programu „łódzkiego“ po 10 godzin tygodniowo. W budynku szkolnym przeprowadzono gruntowne adaptacje: rozszerzono pracownię fizyko-biologiczną i uposażono ją w nowe pomoce naukowe; salę gimnastyczną odnowiono i poczyniono pewne ulepszenia. Do klasy III-ciej wprowadza się przewidzianą programem technikę szkła, a dziewczęta otrzymują nadal w trzech klasach bardzo solidnie podaną naukę kroju i szycia. Powiększono również znacznie ilość godzin ćwiczeń cielesnych i zaangażowano specjalną siłę żeńską dla dziewcząt.

Należy stwierdzić w ogólności ciągły postęp w organizacji nauki i wychowania w tym zakładzie naukowym, utrzymywanym ofiarnie przez społeczeństwo żydowskie.

100-lecie śmierci Kazimierza Brodzińskiego

Z inicjatywy wiceprezydenta p. Mgra Kołodzieja odbyło się w poniedziałek dnia 16 bm. zebranie obywatelskie dla uczczenia 100-lecia śmierci Kazimierza Brodzińskiego. Po dyskusji ustalono program w ogólnym zarysie, obejmujący nabożeństwo, hołd przed pomnikiem Brodzińskiego, akademję, oraz publikację popularną niektórych fragmentów z dzieł Brodzińskiego. Opracowanie szczegółowego programu i jego wykonanie powierzono komitetowi ścisłemu, który na miejscu został wybrany.

Rocznica bitwy pod Łowczówkiem

Z inicjatywy wiceprezydenta p. Mgra Kołodzieja odbyło się we czwartek 12 bm. posiedzenie obywatelskie dla uczczenia rocznicy bitwy pod Łowczówkiem. Po krótkiej dyskusji i uchwaleniu programu uroczystości w ogólnym zarysie, wybrano komitet ścisły, któremu powierzono wypracowanie szczegółowe programu i jego wykonanie. Uroczystości odbędą się w niedzielę 22 bm. w programie przewidziany jest wspólny wyjazd do Łowczówka, msza św., zwiedzenie cmentarza, odczytanie historycznego rozkazu, a w końcu wspólny powrót do Tarnowa.

Powrót z manewrów

W dniu 12 bm. powrócił do Tarnowa 16 p. p. z manewrów, które odbyły się w okolicach Śląska.

Dla przywitania wracającego pułku zebrały się na dworcu kolejowym wielkie rzesze publiczności tarnowskiej. Nadjeżdżający pociąg przywitano radosnym okrzykiem. Pani Halina Lissowska wręczyła p. kapitanowi Rycerzowi bukiet kwiatów.

Imieniem społeczeństwa witali przybywających wiceprezynent miasta Mgr Kołodziej, który wzniósł okrzyk na cześć żołnierzy i wicestarosta Choczyński. W czasie przywitania przygrywała orkiestra kolejowa.

Włamania

Nieznani sprawcy włamali się do mieszkania Piotra Bajona przy ul. Matejki 21 i skradli garderobę wartości 300 zł. Jako sprawców tej kradzieży policja aresztowała Józefa Suchanka oraz paserkę Teresę Dudek.

— Do sklepu masarskiego Franciszka Słowika przy ul. Lwowskiej włamali się sprawcy, którzy skradli towary masarskie wartości ponad 200 zł.

Z okazji zaślubin kolegi Emila Blumenkranza z kol. Esterką Rosenbluth serdecznie gratulują

Ślomek Lederberger, Monek Hirsch, Meilech Bienenstock, Chaim Felber, Arek Rausch, Dawid Hirsch Pinek Padawer

Z okazji zaręczyn kochanego brata Izaka Trohma z Rzeszowa z p. Welą Augapfel z Jarosławia serdecznie gratulują **Spirowie**

ברכת מזל טוב לבבית למר משה בלומנקרנץ ורעיתו לרגלי נשואי בנם מנחם את הג' רוזנבלוט. יהי עתידם מאושר.
איזיק וורובל ורעיתו

Sprostowanie

Organizacja „Bnej Sjon“ prostuje, iż w roku bieżącym zebrała na Keren Kajemet Lejisrael kwotę około 900 zł, a nie kwotę 100 zł — jak podano w sprawozdaniu z walnego zgromadzenia w „Tygodniku Żydowskim“ z dnia 13 września 1935.

Pogłoski...

Pogłoski o zmianach w prezydjum zarządu miejskiego krążą nadal po mieście i przybierają coraz bardziej na wyrazistości.

Według tych pogłosek ustąpienie prezydenta p. Dra Brodzińskiego jest już pewne. Pewnem również jest, że p. Dr Silbiger nie zostanie zatwierdzony na stanowisku wiceprezydenta miasta.

Jako następców p. Dra Brodzińskiego wymienia się cały szereg nazwisk, a m. i. nazwisko p. Dra Goździewskiego i obecnego wiceprezydenta Mgra Kołodzieja.

Są to oczywiście tylko pogłoski, które notujemy z obowiązku dziennikarskiego, a ile jest prawdy w całej tej sprawie — trudno ustalić.

Wystawy prac rzemieślników i chałupnćków żyd.

Poradnia przy towarzystwie Cekabe, która popiera eksport produkcji rzemieślników żydowskich, organizuje obecnie dwie wystawy prac żydowskich rzemieślników i chałupników; jedną w Nowym Jorku, a drugą na jednym z nowych okrętów polskich „Batory“ lub „Piłsudski“.

Wystawy te będą odwiedzane przez licznych kupców i importerów i niewątpliwie przysporzą większe zamówienia.

Wszyscy zatem zainteresowani rzemieślnicy i chałupnicy winni we własnym interesie nadesłać swe eksponaty do poradni „Cekabe“ Warszawa, Szkolna 4.

Zaznacza się, że wystawa eksponatów jest bezpłatna.

Przestroga...

Mnożą się wypadki, które powinny się stać przestrogą dla gromadzących oszczędności.

Ostatnio skradziono pewnej kobiecie wszystkie jej oszczędności w sumie 6.000 zł., które stanowiły jej posag.

Podpatrzono skrytkę w jej mieszkaniu i cały jej wysiłek wielu lat poszedł na marne.

Ileż to już razy — ku rozpaczy poszkodowanego ciułacza — ginęły z takim mozołem zebrane oszczędności, naskutek kradzieży, pożaru czy klęsk żywiołowych. Nawet w wypadkach, gdy policja wykrywa złodzieja, niesposób już często odebrać dawno wydanych pieniędzy.

Dziwić się więc należy tym wszystkim, których mnóstwo codziennych przykładów i doświadczeń nie zdołało przekonać, że z takim trudem zdobyte oszczędności winny być należycie przechowywane.

Jedyną rozumną lokatą pieniędzy jest P. K. O.

Zarząd Synagogi Postępowej (Templum)

przy ul. św. Anny

zawiadamia, że wynajem miejsc na rok 5696 odbędzie się dnia 22, 24, i 25 i 26 września br. od godz. 6—8 wieczorem w budynku templowym.

Niewykupione do dnia 25 bm. miejsca zostaną wynajęte innym reflektantom.

W czasie świąt wstęp do Templum tylko za okazaniem imiennego biletu wstępu.

Fundusz łańcuchowy na las im. Marszałka Piłsudskiego

Pan Abraham Grünspan złożył 10 zł.
Pan Hugo Spiller złożył 5 zł.
Pan Lek. Wandstein złożył 5 zł.
Pan Adolf Pomeranz złożył 5 zł. i wzywa do złożenia odpowiedniej kwoty pp. Monka Katza, Ozjasza Kanarka, Dr Muskatenblütha i Maurycego Katza.

Pan Samuel Weintraub składa 5 zł. i wzywa do złożenia odpowiedniej kwoty pp. Dawida Götzlera, Nisena Aberdama, Mozesa Schamrotha, Chaima Kellera, M. Lipinera, Samuela Klausnera, Menaszego Weissberga i Majera Rosenbauma.

Pan Mojżesz Blumenkranz składa 5 zł. i wzywa do złożenia odpowiedniej kwoty pp. Jakóba Borgenichta, Salomona Kellera, Hermana Postronga i Lazara Selingera.



Wykaz puszek ściennych z czerwca 1935

Kornmehl i Fessel 6.70, klub Muza 3.26, Israelowicz 5·04, Józef Heuman 2.69, Marja Kimel 2.40, Blaser 2.42, Herman Fluhr 2.28, Apfelbaum 2.13, Dr Schönfeld 2 01, Dr Lauterbach 2, Róża Römer 2, Ormian 1.83, Wechsler (Galicja) 1.55, Abr. Koscher 1.55, Dr Fisch 1.36, Józef Leser 1.10, O. Jortner 1.10. Po 1 zł: Chiel Kurz, Salo Löffelholz, Joanna Klafter, org. Brith Hakanaim, Leon Fleischer, Herman Berner, M. Katz, Joachim Neiger, Gedalje Bornstein, Weltsch, Izrael Osterweil, Dr Mandel, Dr Leibel, Eljasz Fluhr, Mgr Taubeles, Katz i Fleischer, Samuel Weintraub, Regina Handgriff 0.90, Izak Orschützer, S. Ch. Korn 0.85, Glas 0.85, Izak Zauder 0.83, B. Brand 0.82, Mandelbaum 0.78, Leon Borgenicht 0.71, Menasze Wachtel 0.70, Dr Fenichel 0.70, Markus Chilowicz 0.68, Wolf Götzler 0.65, Chaim Reich 0.60, Dr Salz 0.55, Wertheimer 0.52, Ch. Gross 0 51. Po 0.50: Markus Freiman, Pinkas Fisch, Emil Lichtblau, Biegeleisen, Dawid Leibel, Edward Schwager, Leon Lieberman, Mozes Leibel, Wild i Strauss, Zitronenbaum, Dr Samuel Goldmann, Oser König, R. Silberpfennig, Regina Bursztyn, M. Schreiber, Ch. S. Siedlisker, M. Weissmann, Rubin Zweig, Herman Basler, Naftali Rotkopf, Isak Hofstätter, Nechemjasz Feig, Dr Samuel Weit, Blumenkranz, Ciechanowski, Wolf Taubenfeld, L. Hönig, B. Deresiewicz, Rachmil, Zwi Zwecher, inż. Reich, Henryk Sommer, Pralnia Warszawska, M. Weissberg, Dr Schenkel, Dr Sz. Bloch, Etka Beck, J. Weissberg 0 45, Pfefferowie 0.43. Po 0.40: M. Kurz, Maurycy Feld, Majer Fisch, Sal. Schönberg. Po 0.35: org. Haszomer Hadati, Hela Warowicz, Leon Rachmil, Natan Freiman 0.34, Quadratstein 0.32. Po 0.30: Chajka Adler, Alter Blech, M. D. Silbermann, Izak Lustgarten, Samuel Grünhut, inż. Eichhorn, H. Neuman, pluga Akiby 0.28, Bernard Silber 0.27, Reinowie 0 27. Po 0 25: Józef Leser, Salamon Hütter, org. Brurja, H. Stölzer, Aron Rosch, Weinrieb. Po 0 20; Abusch, Josef Finkelstein, Abraham Braw, Mozes Leder, B. Scheinock, Chaim Alban, Henryk Teitelbaum, S. Weit, Sabina Degen, Zygmunt Körner, redakcja „Tygodnika Żydowskiego" 0.18, J. Schneider 0.14, H. Bieberberg 0.13.

Wykaz Ndarim: Wilhelm Spiro 1 dol., M. Katz 10 zł, S. Wurzel 5, H. Fluhr 5. Po 3 zł: Alter, inż. Leuchter, Roskes, Abr. Spielmann. Po 2 zł: Tenzer, Grünhut, Freireich, Korngold, J Holländer. Ehrlich, I. Koch, S. Grün, A. Strauss, S. Wurzel Po 1 zł: Hochner, Ch. Klein, Fischelberg, I. Mann, Fränkel, Turteltaub, Sz. Koch, Reinhold, M. Spira, A Schreiber, D. Laufer, Freireich, Korngold, Siedlisker, Landmann, M. Löffel, D. Landmann 0.50.

Śluby: Schwarzkachel — zebrane przez tow. Goldmana zł 4.50, Schreiber — zebrane przez tow. Wilkównę-Wienerównę zł 1.60, Strom-Blattberg — zebrane przez tow Wilkównę-Wienerównę zł 4.—, Turteltaub — zebrane przez tow. Wilkównę-Wienerównę zł 2 50.

Org. Akiba datek 6.56.

Posiedzenie K. K. L. odbędzie się w poniedziałek dn. 23 bm. o godz. 8 wiecz. w org. sjonistycznej pl. Kazimierza 3, na które zaprasza się wszystkich członków komisji.

Ze sportu

Zawody przyjacielskie

Tarnovia — Metal 8:5 (4:1)

Wynik sam wskazuje na to, że linje napadu obydwóch zespołów były w tym dniu dobrze usposobione. Tarnovia zwycięzyła zasłużenie mając przez cały czas zawodów więcej zgry. Najlepiej wypadła u niej lewa strona ataku, gdzie Jachimek pokazał formę już dawno niespotykaną, zadziwiając silnym i celnym strzałem. Metal zadowolił jedynie w pierwszym kwadransie, kiedy przeprowadził kilka ładnych ataków, poczem musiał jednakże uznać wyższość swego przeciwnika, tak pod względem techniki jak i wytrzymałości fizycznej.

Bramki strzelili dla Tarnovii: Jachimek 2, Krawczyk 2, Majka, Witek, Lach i Piechnik, dla Metalu: Bryg 3, Zawartka i Borniak.

Sędziował słabo p. Frodyma.

Sędziowie Sportowi — Działacze Sportowi 8:5 (2:3)

Widownia była tym razem świadkiem spotkania reprezentacyj dwu magistratur, dzierżących władzę w piłkarstwie tarnowskiem. Wielu „graczy" tych obydwu reprezentacyj dawno już chyba, a może nigdy wogóle nic wspólnego z zieloną murawą nie miało, skutkiem czego gra stała na niskim poziomie i obfitowała w cały szereg humorystycznych momentów, które znalazły żywe echo wśród licznie zebranej publiczności.

Zwycięstwo odnieśli Sędziowie, którzy spowodu młodszego wieku, a szczególnie dzięki kilku wypożyczonym reprezentantom starej klasy piłkarskiej mieli zdecydowaną przewagę.

Funkcje arbitra pełnił p. Boryczko. **Ge-Be**

Film „Marzące usta" z Elżbietą Bergner

W najbliższych dniach wyświetlonym zostanie w kinie „Apollo" świetny film p. t. „Marzące usta" z Elżbietą Bergner w głównej roli. Film ten jest przeróbką dramatu H. Bernsteina p. t. „Melo". Żona zakochuje się w przyjacielu męża, wielkim wirtuozie. Miłość jest odwzajemniona. W międzyczasie jednak mąż niebezpiecznie choruje i żona zostaje, by go pielęgnować. Konflikt między miłością a obowiązkiem staje się nierozerwalnym koszmarem i doprowadzającym ją do samobójstwa

W filmie tym Elżbieta Bergner stoi na najwyższym poziomie artystycznym i przerasta samą siebie.

Zamach samobójczy

29-letni robotnik Edward Hobel, zamieszkały w Krzyżu, wypił na ulicy Wałowej większą ilość jodyny w celach samobójczych. W stanie nieprzytomnym przewieziono Hobla do szpitala powszechnego w Tarnowie.

Strejk bieliźniarek na ukończeniu

Strejk bieliźniarek, który trwa już od kilku tygodni jest już na ukończeniu. Większość zainteresowanych firm już podpisała umowę. U tych firm pracę już podjęto.

Bestjalskie zamordowanie kobiety

W nocy na niedzielę 15 bm. wtargnęło trzech nieznanych sprawców do sadu Franciszka Śliwy w Siekierczynie. Kiedy Śliwa wyszedł z domu, rabusie pobili go pałkami po głowie i zawlekli go do lasu, gdzie zaczęli się nad nim znęcać. Śliwa zdołał się jednak wyrwać i zbiec. Na poszukiwanie ojca wyszła córka Wiktorja, na którą bandyci również się rzucili, a następnie zawlekli ją do lasu, gdzie ją w bestjalski sposób zamordowali.

Wśród bandytów znajdowała się też kobieta, która wydawała im rozkazy.

Pod zarzutem brania udziału w tem morderstwie policja zaaresztowała 23-letnią Marję Zięcinę, właścicielkę 3-morgowego gospodarstwa. Pościg za wspólnikami trwa nadal.

לנשואי הח' אסתר רוזנבלוט את הח' משה בלומנקרץ שלוחה
בזה ברכת מזל טוב מאת
ישעי' דוד ליבלר

Czy zmiany w zarządzie kahalnym?

Krążą pogłoski, że „działacze" żydowscy, którzy wsławili się już swą gospodarką kahalną, chcą ponownie zdobyć kahał. W tym celu czynią starania o rozwiązanie obecnego zarządu kahalnego i oddanie go w ich ręce. Żądają podobno w ten sposób zapłaty za udział w wyborach do Sejmu.

Komunikaty

Bnej Sjon. Sobota 21 bm. godz. 2 30 popoł. plenarka tow. S. Rapaporta n. t: „Barbarzyństwo germańskie a Heine".

Poniedziałek 23 bm. godz. 8 wiecz. pogadanka IV grupy z historji sjonizmu.

Wtorek 24 bm. godz. 8·15 wiecz. pogadanka VI grupy z aktualjów sjonistycznych.

Środa 25 bm. godz. 9 wiecz. pogadanka III grupy n. t. „Rozjaśnia się w sjonizmie".

Czwartek 26 bm. godz. 8 wiecz. pogadanka II grupy z historji sjonizmu. Godz. 9 wiecz. pogadanka V grupy z historji sjonizmu.

Piątek 27 bm. godz. 8 wiecz. pogadanka I grupy z referatem tow. Rapaporta n. t. „Planowa gospodarka w Palestynie w przyszłości".

Org. Chaluc Mizrachi. W sobotę dnia 21 bm. o godz. 3·30 popoł. w lokalu Mizrachi przy ul. Lwowskiej 4 wygłosi referat tow. O. Glass n. t.: „Cele i drogi Hapoelu Hamizrachi w Palestynie". — Sobota 21 bm.: godz. 8·15 rano wykład n. t. „Bchinat-Olam" — tow. W. Götzler; godz. 2 popoł. Tnach — tow. D. Leibel; godz. 3 popoł. Kizuri — tow. Radomyśler.

Wizo zawiadamia, że rozpoczyna dnia 1 października br. kursa języka hebrajskiego dla początkujących i zaawansowanych. Panie, które uczęszczały na kursa zeszłego roku, uprasza się o ponowne zgłoszenie się w bibljotece „Sifrija Amamit".

Młode Wizo. Doroczne walne zebranie członkiń odbędzie się w sobotę dnia 21 bm. o godz. 4 popoł.

Dancing. Staraniem komisji „Ezry Chalucowej" w Tarnowie odbędzie się dnia 26 października br. wielki dancing we wszystkich salach org. sjon., plac Kazimierza 3.

Dancing jesienny Menory. Z. M. S. P. Menora przygotowuje na dzień 13 października br. we wszystkich salach hotelu Bristol wielki dancing jesienny. Niebywałe atrakcje. Wyborowy jazz. Bufet tani i obfity we własnym zarządzie.

Stronnictwo Państwa Żydowskiego. W sobotę dnia 21 bm. o godz. 3 popoł. odbędzie się w lokalu przy ul. Nowy Świat 41 referat zbiorowy n. t. „Lucerna — Wiedeń" (refleksje pokongresowe"). Referują tow. Dr A. Salz, Ch. Weindling i M. Unger.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor **Chaim Friedman.** Drukiem I. Engelberga w Tarnowie